

Riste “Supipäev” ilmub punasel vinüülil

15. septembril ilmus Eesti ühe silmapaistvama uue pungilaine muusiku, laulja ja kirjaniku Riste debüütalbum “Supipäev” vinüülil.

Album ilmus esmalt Degenerate Undergroundi alt aastal 2023 väikeses koguses kassetina. Kuna kassett on ammu otsas ja Riste on piiranud ka albumi digitaalset levi (saadaval vaid Bandcampis), annab plaadifirma Õunaviks selle välja vinüülil, limiteeritud koguses 300 koopiat.

Riste plaadist: ““Supipäev” on nii mõneski mõttes minu jaoks kõige-kõige algus, selline... saaguvalgusükskaskolm. Naljakas mõelda: ilma “Supipäevata” ei oleks paljusid asju üldse olemas. Nt: mind (sellisel kujul). Ja seetõttu tuleb mul sellele albumile väga tänulik olla – või siis kõik tema kaela ajada, kui ükspäev kraavi minema peaksin. Muidugi on natuke imelik nelja-viie aasta taguseid mõtteid ja tundeid niiviisi vinüüli kujul suurele lavale tagasi tuua, aga mis siis. Kõik asjad on niikuinii alati olemas ja pealegi – hea plaat sai. Pole häbeneda midagi.”

Vinüüli 14 lugu on uuesti masterdanud **Margus Löve** (Sudu Mastering). Riste tegi plaadile täiesti uue kujunduse.

Plaadi esitluskontserdid toimuvad **24.09 Tallinnas Kinomajas** ja **26.09 Tartus Kett galeriis**. Tallinnas esinevad Riste koos **Alexander Kasestega**, lisaks harva esinev **Pastacas** ja **Richard Jerbach**, Tartus lisaks Ristele

Spice Mouse ja **Richard Jerbach**.

Plaadi lugudele “Jaanipäev” ja “Metairooniline kiilaspe” valmivad videod, režissööriks **Zbanski Kino**, kes on teinud Ristega ka dokumentaalfilmi “Kõik teevad kõike valesti”.

Plaadid on müügil kõigis suuremates muusika- ja raamatupoodides üle Eesti ning Õunaviksi Bandcampis ounaviks.bandcamp.com, kus plaat on vinüülimasterduse versioonis ka striiminguna kuulatav.

Riste, Liis, Kevin Evan ja Erkki muusikavideo võtetel lugudele “jaanipäev” ja “metairooniline kiilaspe”. Foto: Zbanski kino

Riste plaadil olevatest lugudest

Ä1. jaanipäev – Mulle meeldib, kui sõnad, mida kasutatakse, tähendavad seda, mida nad tähendavad, aga tegelikult tähendavad nad rohkem ikkagi midagi muud, või vähemalt sama palju. Jaanipäev on jaanipäev, aga üks ta ole midagi muud ka. Minu arvates on “seadsin mõttes ritta mitmeid mõtlematuid ridu” parimaid ridu, mida kirjutanud olen. Seda on raske seletada. Ja “jaanipäeva” laivis esitades tulevad mulle miskipärast alati peaaegu pisarad silma. Seda on ka raske seletada. Maailm on imesid täis.

Ä2. su ema – See lugu on kollaaž mu sõprade-tuttavate emadest, kellest mitmete ma vist rohkem meeldin, kui sõpradele endile. Ema-nali töötab alati, eriti kui see on tehtud suure armastuse ja lugupidamisega. Siinkohal soovitan kuulata veel üht (paremat) ema-teema-arendust: Katk – “Emadepäev”.

Ä3. kõik teevad kõike valesti ...on tegelikult põhjus, miks “supipäev” üldse sellisel kujul ja ajal sündida sai – esitasin seda mingil Kirjanike Liidu Noorte vabalaval, kus oli ka Richard Jerbach, kes ütles, et “hea laul”, ja kellega koos hiljem selle albumi tegime. Viimase hetkeni kahtlesin-kõhklesin, kas seda lugu ikka albumile panna, tundus kuidagi liiga... väiklane ja lapsik. Sest kuigi sulle, hea kuulaja, võib tunduda, et tegemist on ironiaga, on asi sellest kaugel: inimesed teevad kogu aeg vale kujuga praekartuleid, panevad sokid enne pükse jalga ja ütlevad tänaval liiga kaugelt tere. See on kohutav ja õudne.

Ä4. mölapidamatuse diagnoos – Kui saaksin 1 euro iga korra kohta, kus ma kasutan loo keskse motiivina ERR-i, oleks mul 2 eurot, mis on, nojah, hea. Kui ma saaksin 1 euro iga korra kohta, kui seda lugu kaverdatakse, oleks mul ka 2 eurot. Kokku siis 4, mis on, nojah, hea. Kusjuures see on ainus laul, mida ma siit albumilt kellegi teise esituses kuulnud olen. Huvitav valik.

Ä5. sookuivendajate lauluke – Esimene märk sellest loost on sõnapaar “teaduslik abikaasa” mingil märkmikuserval. See on kõige algus – pilt kuskil rabade-võsa varjus kõssitavast majast ja selle peremehest, kes ei taha teha nii, nagu peaks ja võiks, ja mis seal ikka. Mulle tundub, et teaduslik abikaasa ja jutustaja, kes loos üsna erinevaid huvisid esindavad, on tegelikult üks ja seesama inimene. Parem käsi ehitab, vasak käsi lammutab.

Ä6. izvinitje – Selle loo kohta peaks vist kirjutama, et “rahvalikel motiividel” – esimene pool on üks Muhu unelaul, mida mulle lapsena lauldi; teine pool ühe sõbra õpetatud naljasalm, mille ta oma kurjalt vene keele õpetajalt (või oli see vanaema?) õppis ja mulle edasi õpetas. Korduva hobusetemaatika tõttu sobis salmike igatahes ideaalselt rahvalaulu sappa. Mingil hetkel – ammu enne “supipäeva” – olid unelaulud mu spetsialiteet. Korraldasime isegi sõbraga kunagi Hiiu Folgi raames unelaulukontserdi, kus esitasime muu hea seas ka nt Nublu “öölapse!” väga melanhoolset ja meloodilist töötlust. Magama ei jäänud kahjuks selle peale aga keegi, mistõttu võib üritust paraku läbikukkumiseks pidada.

Ä7. diskoteek ...ilmutas mulle end Mustamäel elades. Kõik kattuvused reaalsusega on sihipärased ja tahtlikud. Mis see diskoteek, mis sus eneses on, seda ma ausalt öeldes ei tea, isegi ei oska arvata, kas ta on hea või halb. Aga seal kuskil ta on, muudkui tümpsub ja tümpsub. “diskoteegi” reggae-dub-versioon sai Avemaria repertuaaris kindlasti kõrgema lennu osaliseks, kui siin albumil. Ega küll küllale liiga tee!

P1. pavel morozov – Ühel gümnaasiumilõpu-istungil tuli mu juurde koolikaaslane, kelle kohta arvasin, et ta mind vihkab – selleks järelduseks olen ma vist keskmisest altim –, ja ütles

mingis hädusehoos, et ta võtaks mu oma pioneerirühma. Kui ajad veel sellised oleksid. Mina lugesin pärast kodus Pavel Morozovi vikipeedialehte ja muud ja kirjutasin selle loo. Poiss, kelle elu põhjal see mütoloogiline tegelane sündis, ei osanud tõenäoliselt lugeda-kirjutadagi. Päris tore.

P2. viiekümnes küldaja – Istusime kunagi Elo ja teistega NoKus – see oli kuskil gümnaasiumi keskel – ja ajasime juttu. Millegipärast ütles keegi midagi sellist, et “Vennaskonnal on küll vist juba mingi... viiekümnes viuldaja”, ja ma lubasin kohe, et võin sellest laulu teha. Üdse olin tol ajal agar lubama, et võin sellest laulu kirjutada, ja enamasti kirjutasin ka. Kui juba lubatud sai. Selle loo valmistegemiseni jõudsin ma aga alles aasta-poolteist hiljem, kui olin Sloveenias vabatahtlik ja elasin ühes hostelis. Istusin rõdul, olin kuskilt kitarril laenanud, õõ oli vaikne, rõdu all parklas jutustasid ja naersid mingid inimesed, natuke oli koduigastus, aga püüa sa ilma igatsemata siin elus üldse midagi asjalikku korda saata, eks ole. Aja jooksupl on sellest loost vist saanud mu salajane lemmik siit albumilt.

P3. tähtajaline – Selle loo killud on minuga koos käinud juba 7.-8. klassist saati. Need polnud isegi päris sõnad või mõtted, vaid mingid hetked, pildid, kellegi külmad jalad minu teki all, knopkadega voodi kõrvale seina kinnitatud postkaardid, varahommikune valgus. Jne. Aga miks neist räbalatest lõpuks kokku laul sai, on raske öelda. Tõenäolisemalt oleks võinud saada hoopis film või kokkupandav aiatool.

P4. metairooniline kiilaspea – Mult on küsitud: kes on härra metairooniline kiilaspea? Sina ise (mul oli siis veidi suvisem soeng)? Seltsimees Lenin? Ei-ei, hea kuulaja, metairooniline kiilaspea on ju ilmselgelt härra Jumal. Tean kedagi, kes on selle loo esimese rea “see on mu viimane november” enda käele tätoveerinud, ja see on asi, millest ma tõesti ei tea, mida arvata. Kujutan ette, et seda laulu võiksid esitada Matroškin ja Šarik. Siis, kui nad Prostokvašinost talvel tülis olid.

P5. jõululaul – Iga endast lugu pidava muusiku repertuaaris on mõni jõululugu – et oleks, mida Estonian Voicesi ja Ott Leplandiga mööda kirikuid-kultuurimaju pidi jõulutuuritades esitada. Nii kirjutasin ka mina “jõululaulu”, kusjuures refrään (“ja tõusnud ongi roosike...”) on viide mu lapsepõlve lemmikjõululule – saksa koraalile “Es ist ein Ros entsprungen”. Mul oli üks rohelisest sametist rinnale tikitud roosiga jõulukleit ka, mille Ameerika tädi saatis. See oli kõige ilusam ja kurvem asi, mida ma tol hetkel teadsin. Poleks Ameerika tädi, poleks ilmselt seda laulu.

P6. gagarin – Järjekordne ajaloolisest isikust kirjutatud lugu, mis tegelikult ei räägi sellest ajaloolisest isikust, vaid minust, või vähemalt sellest, kes minu toas elas. Ilmselt on tegemist ühe kõige eluajatahvama motiivivalikut kasutava, aga salaja täielikult elueitava lauluga siinpool Uuralaid – või vähemasti minu enda repertuaaris. Mis on juba omaette saavutus!

P7. autokool – Hea kuulaja, “autokool” ei ole armastuslaul. Ma ei ole päris kindel, kas ma olengi ühtegi päris armastuslaulu kirjutanud. Vahel saab sellistest asjadest muidugi alles tagantjärele aru. “autokool” on igatahes puhtakujuline sõprade laul, aga ka vingumise laul (tuln autokoolist ära, sest ei suutnud ükskord nutmist lõpetada), samuti nali kampaania “Kõik puhuvad!” üle. Kõik puhuvad, keegi ei puhu. Ja nali soome keele üle ka – puhuma-rääkima. Vahel kasutab mõni inimene nimelt mõnd väljendit sõna või isegi häälikut nii omapärasel moel, et ta hääli kõlab tunde või lausa päevi mu peas. Edasi-tagasi, edasi-tagasi. Sellepärast julgengi öelda, et keegi ei puhu nagu tema. Nema.